

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobce: **Y. G.**, nar. X
státní příslušnost Ukrajina
t. č. pobytem X

zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 27. 2. 2020, č. j. MV-13258-4/SO-2020,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručenou dne 27. 3. 2020, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 12. 11. 2019, č. j. OAM-25390-27/DP-2015. Citovaným rozhodnutím ministerstvo zamítlo žádost žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem

podnikání – osoba samostatně výdělečně činná podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 46 odst. 7, § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) a s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

2. Žalobce namítá, že žalovaná nesprávně aplikovala zákonná ustanovení na konkrétní situaci a zatížila tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Argumenty žalobce vypořádala pouze formalisticky a bez zřetele k řádnému zjištění skutkového stavu. Rozhodnutí se omezuje pouze na to, zda byly doloženy jednotlivé očekávané položky, aniž by hlavním cílem správního orgánu bylo zjištění dostatečné příjmové soběstačnosti žalobce. Žalobce je přesvědčen, že jednoznačně prokázal naplnění zákonných podmínek pro prodloužení pobytu, kterým disponoval již od roku 2013. Správní orgány nezohlednily osobní okolnosti na straně žalobce ani excesivní průtahy v řízení.
3. Žádost o prodloužení pobytu žalobce podal již v roce 2015 současně se skončením jeho předchozího pobytového oprávnění. Ministerstvo však z nepochopitelných důvodů zahájilo řízení o zrušení žalobcova povolení k pobytu, kvůli němuž pak přerušilo řízení o prodloužení povolení k pobytu. Řízení o zrušení povolení k pobytu bylo zastaveno v roce 2018. Až v polovině roku 2019, tedy více než rok po odpadnutí překážky, ministerstvo vyzvalo žalobce k doložení řady dokladů a stanovilo mu k tomu nepřiměřenou lhůtu 30 dnů.
4. Žalobce připouští, že v rozhodné době nebyl procesně aktivní, nicméně vzhledem k celkové době vedení řízení je doba jeho prodlení relativně krátká. Navíc bylo jeho prodlení zhojeno dodáním příslušných dokumentů vzápětí po podání odvolání. Žalobce doložil nejaktuálnější vyúčtování plateb na pojistném, které měl k dispozici. Výše pravidelných stejných plateb je z něj zřejmá, a to i ve vztahu k roku 2018. Žalovaná však s odkazem na absenci jiného dokumentu uzavřela, že žalobce příjmy neprokázal a že není přesvědčena o jeho finanční soběstačnosti. Pokud měla žalovaná v tomto směru pochybnosti, měla věc vrátit ministerstvu k novému projednání, které by žalobci umožnilo doložit aktuální platební výměr za rok 2019, což do února 2020 nebylo možné. Žalovaná musela být přinejmenším v době napadeného rozhodnutí srozuměna s tím, že jsou dány podmínky pro vyhovění žádosti, které nadto byly splněny od samého počátku řízení. Žalovaná rozhodla bez zájmu doplnit skutkové okolnosti z vlastní iniciativy, např. z úředních evidencí či spoluprací s orgány veřejné správy.
5. Dále žalobce namítá, že rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho rodinného a soukromého života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Odůvodnění rozhodnutí ministerstva i žalované existence rodinného a soukromého života žalobce nijak nereflektují. Byť žalovaná přiznává vědomí o existenci žalobcovy sestry a dlouhodobosti jeho pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“), nepovažuje tyto okolnosti za relevantní. To je však v rozporu s aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), podle které je správní orgán povinen i sám zjišťovat skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti jako takové i posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Žalobce k tomu poskytl řadu informací.
6. Ministerstvo „odbylo“ posouzení přiměřenosti konstatováním o neexistenci rodinných vazeb žalobce na území ČR, čímž zatížilo své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Toto konstatování je nepravdivé a je v rozporu s učiněnými skutkovými zjištěními. Ze spisu je

zřejmě velmi pokročilá až dokonalá žalobcova znalost českého jazyka i množství let strávených na území ČR. Po celou dobu žalobce plnil své živnostenské povinnosti, odvedl desítky tisíc na daních ze svého podnikání, řádně platil všechny nutné odvody a celkově byl maximálním přínosem české společnosti. Ze spisu je rovněž zřetelné, že nemá žádný záznam v trestním rejstříku. Správní orgány tyto skutečnosti nijak nezohlednily.

7. S ohledem na § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se měl správní orgán pokusit minimálně vyslechnout žalobce ohledně kritérií uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců, případně si měl uvedené náležitosti zjistit sám jiným způsobem. Absence posouzení přiměřenosti je v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu.
8. Žalobce pobývá na území ČR ve společné domácnosti se svou sestrou M. G. a jejími dvěma dětmi ve věku 11 a 13 let (viz také k žalobě doložené čestné prohlášení sestry a doklad o ubytování, který byl doložen v průběhu odvolacího řízení). Sestra žalobce zůstala s dětmi sama, žalobce proto kompletně zajišťuje finanční a materiální zázemí rodiny. Pokud by byla žaloba zamítnuta a žalobce nebyl přítomen na území ČR, bylo by to pro ni dlouhodobě neudržitelné s ohledem na výši hypotéky a skutečnost, že je momentálně nezaměstnaná. Žalobce je sestřiným dítětem *de facto* otcem a mužským vzorem, odloučení od zbytku rodiny by tak bylo drastickým zásahem. Přinejmenším žalované musely být tyto skutečnosti známy, přesto otázku přiměřenosti dopadů rozhodnutí posoudila pouze povrchně a nepřezkoumatelně. Správní orgány se ani nezabývaly možností realizace rodinného života mimo území ČR.
9. V této souvislosti žalobce odkázal na několik rozsudků správních soudů, zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53, a ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, z nichž vyplývá povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí i tehdy, pokud to zákon výslovně nestanoví, a také povinnost zkoumat dopad i na ostatní rodinné příslušníky, kteří mají právo pobývat na území ČR na základě samostatného pobytového oprávnění. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné také proto, že neobsahuje posouzení dopadů na nezletilé děti žalobcovy sestry. Je také v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, neboť žalobce je vůči nim *de facto* rodič, nikoliv pouze strýc. Povinnost zohlednit nejlepší zájem nezletilých dětí plyne i z čl. 5 odst. 5 směrnice Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny a z rozsudku NSS ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31.
10. Žalobce shrnul, že napadené rozhodnutí vede k nepřiměřenému zásahu nejen do jeho rodinného a soukromého života, ale i života jeho rodinných příslušníků, kteří v ČR legálně pobývají a pro které není reálné (mimo jiné s ohledem na splácení hypotéky a návštěvu základní školy) trávit se žalobcem v zahraničí čas potřebný k vyřízení nového pobytového oprávnění. Aktuálně je tento krok otázkou měsíců, pokud ne let. Správní orgány se s těmito okolnostmi dostatečně nevypořádaly a nezjistily dostatečně skutkový stav věci.
11. K žalobě žalobce připojil (1) přehled předpisů a plateb pojistného ke dni 9. 12. 2019 potvrzený Pražskou správou sociálního zabezpečení, (2) nájemní smlouvu na nájem bytu, kterou jako nájemce uzavřel s M. G. jako pronajímatelkou, (3) kupní smlouvu k uvedenému bytu, (4) prohlášení sestry M. G. a (5) dva dokumenty v ukrajinštině, které jsou podle tvrzení žalobce kopiemi úmrtních listů jeho rodičů.
12. V doplnění žaloby ze dne 21. 4. 2020 žalobce uvedl, že v ČR úspěšně a stabilně podniká, díky čemuž je schopen finančně podporovat svou sestru a její děti. Připojil kopii daňového

priznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2019. Zdůraznil, že nikdy nebyl přítěží sociálního systému a nebyl odkázán na sociální dávky. Naopak odvedl nemalé částky do státního rozpočtu a vždy žil spořádaným životem. Na Ukrajině nemá jakékoliv zázemí či vidinu ubytování a zaměstnání.

13. Žalovaná ve vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Odkázala především na napadené rozhodnutí, v němž byly obdobné odvolací námítky řádně vypořádány. Rozhodnutí ministerstva bylo důsledkem nečinnosti žalobce, který nedoložil požadované doklady a neposkytl ministerstvu součinnost. Vlastní vinou tak znemožnil zjistit, zda splňuje podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění.

Jednání před soudem

14. Při jednání konaném dne 4. 3. 2021 účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobce mj. uvedl, že první okruh žalobních námitek směřuje do nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a druhý se týká přepjatého formalismu ze strany správních orgánů při rozhodování dané věci. Představil žalobce jako bezproblémového cizince žijícího na území České republiky již od roku 2005 (16 let), tedy po celou dospělou část svého života. Na území České republiky žije i sestra žalobce a její dvě nezletilé děti, které jsou plně integrované, jelikož se v České republice narodily. Žalobce na území pobývá v souladu s právními předpisy, řádně platí daně, nedopustil se protiprávního jednání. Zástupce žalobce dále připomněl nepřiměřeně dlouhou dobu vedení řízení o žádosti žalobce, v němž nebyly respektovány lhůty pro vydání rozhodnutí. Proto bylo možné žalobci prominout chybu, k níž z jeho strany došlo. V dané věci nejde (s ohledem na délku řízení o žádosti žalobce) o obvyklý případ a žalovaná mohla pochybení správních orgánů napravit tím, že by se otázkou, zda žalobce splňuje podmínky pro vyhovění žádosti, zabývala v odvolacím řízení. Pověřená pracovnice žalovaného zareagovala na přednes zástupce žalobce konstatováním, že žalobce byl vyzván k doložení potřebných dokladů, což mohl činit po celou dobu řízení před správním orgánem I. stupně, a že ani v odvolacím řízení nebyly doklady, které žalobce doložil, kompletní. Připomněla zásadu koncentrace řízení, kterou nelze prolamovat vlastními úvahami správního orgánu. Délka řízení nemohla mít negativní dopad na žalobce, neboť v jeho případě platila po celou dobu řízení fikce pobytu na území. V prvostupňovém řízení žalobce v souvislosti s dopady rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života netvrdil žádné akceptovatelné zásahy, pouze zmínil, že na území České republiky žije jeho zletilá sestra. O jejich dětech, společném soužití s nimi a podílu na jejich výchově se zmínil až v žalobě.
15. Důkazy navržené žalobcem soud neprovedl. K důvodům tohoto postupu se soud vyjádří dále v rámci odůvodnění (viz dále body 51 a 62).

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 28. 2. 2020), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Zjištění vycházející z obsahu správního spisu

17. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce podal u ministerstva dne 3. 8. 2015 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako

osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ). K žádosti připojil potvrzení o stavu závazků týkajících se pojištění na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a výpis z živnostenského rejstříku.

18. Dne 3. 8. 2015 (tj. v den podání žádosti) ministerstvo řízení o žádosti přerušilo do doby pravomocného rozhodnutí ve věci zrušení platnosti žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu, neboť zjistilo, že žalobce přestal splňovat jednu z podmínek pobytového oprávnění - nemá na území zajištěné ubytování. Rozhodnutí prvního stupně o zrušení platnosti povolení k pobytu bylo vydáno dne 15. 7. 2015.
19. Následně dne 24. 8. 2015 žalobce doplnil platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014, potvrzení finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků a doklad o zdravotním pojištění na období od 28. 12. 2013 do 27. 1. 2016. Dne 15. 3. 2016 doručil doklad o ubytování na dobu od 20. 2. 2016 do 28. 2. 2018 u ubytovatele T. H. na adrese X. Dne 28. 6. 2016 doplnil aktuální potvrzení o stavu závazků týkajících se pojištění na sociální zabezpečení a potvrzení finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků a dne 28. 7. 2016 doklad o zdravotním pojištění na období od 28. 1. 2016 do 27. 4. 2018. Dne 3. 1. 2018 dodal aktuální doklad o zajištění ubytování – nájemní smlouvu uzavřenou s pronajímatelem I. G. na adrese X, na období od 23. 11. 2017 do 23. ? 2019 (datum ukončení nájemní smlouvy není zcela čitelné).
20. Dne 1. 3. 2018 žalovaná zrušila rozhodnutí ministerstva ze dne 15. 7. 2015, jímž bylo zrušeno žalobcovo povolení k dlouhodobému pobytu, a řízení o zrušení platnosti tohoto povolení zastavila. Platnost předmětného povolení skončila ke dni 19. 8. 2015 uplynutím doby, proto odpadl důvod vedení dalšího řízení.
21. Dne 31. 5. 2019 ministerstvo vyzvalo žalobce, aby ve lhůtě 30 dnů doložil (1) doklad o zajištění ubytování, (2) doklad prokazující jeho příjem, (3) doklad o zdravotním pojištění, (4) aktuální potvrzení o neexistenci nedoplatků na pojistném na sociální zabezpečení a neexistenci daňových nedoplatků. Výzva byla zaslána zástupci žalobce Mgr. Václavkovi. Řízení bylo na dobu uvedenou ve výzvě přerušeno.
22. Dne 5. 8. 2019 ministerstvo zaslalo zástupci žalobce výzvu k seznámení se s podklady. Této možnosti zástupce žalobce prostřednictvím substituta využil dne 19. 8. 2019 a uvedl, že se vyjádří do 10 dnů.
23. Dne 9. 9. 2019 zástupce žalobce zaslal ministerstvu informaci o ukončení zastupování žalobce ke dni 4. 9. 2019.
24. Rozhodnutím ze dne 12. 11. 2019 ministerstvo žádost žalobce o prodloužení pobytového oprávnění zamítlo. Uvedlo, že podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který se vztahuje i na žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu, nelze žádosti vyhovět, jestliže se správnímu orgánu ani na výzvu nepodaří ověřit údaje uvedené v žádosti, resp. žadatel nedoloží doklady za účelem ověření těchto údajů. Žalobce na výzvu ministerstva nijak nereagoval. Pouze na základě dříve doložených dokladů nebylo možné uzavřít, že úhrnný měsíční příjem žalobce splňuje podmínky uvedené v § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. K posouzení podmínek § 174a téhož zákona ministerstvo uvedlo, že na území nepobývá žádný rodinný příslušník žalobce, a proto lze soudit, že nedojde k zásahu do jeho rodinného života. K dopadům do soukromého života žalobce ministerstvo dodalo, že samotná délka pobytu na území ČR není dostatečným důvodem pro odhlédnutí od naplnění důvodů pro neprodloužení platnosti pobytového oprávnění. Žalobce se sám

připravil o možnost pobývat na území tím, že se správním orgánem nespolupracoval a nepředložil požadované dokumenty. Z hlediska zdravotního stavu žalobce nejsou ministerstvu známy žádné překážky, které by případnému odjezdu z ČR bránily.

25. Žalobce brojil proti rozhodnutí ministerstva odvoláním, ve kterém poukázal na to, že dokládá aktuální požadované doklady, které je žalovaná podle jeho názoru povinna v odvolacím řízení zohlednit vzhledem k obecné povinnosti rozhodovat podle aktuálního stavu. Doklad o ubytování nebyl schopen dříve doložit, neboť mu nebyl pronajímatelem poskytnut. Namítl také potenciální nepřiměřenost rozhodnutí s ohledem na čl. 8 Úmluvy a základní zásady činnosti správních orgánů. Vyjádřil přesvědčení, že v řízení vedeném v prvním stupni doložil splnění podmínek pro prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. „Další penzum informací“ si ministerstvo mohlo ověřit z úředních evidencí, případně mohlo provést výslech žalobce. V okamžiku podání žádosti i dlouho poté byla žádost připravena ke schválení, pouze v důsledku nečinnosti ministerstva došlo k situaci, kdy v době vydání rozhodnutí existovaly i aktuálnější podklady. K odvolání žalobce připojil platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2018, potvrzení o stavu závazků týkajících se pojistného na sociální zabezpečení ke dni 9. 12. 2019, nájemní smlouvu na pronájem bytu na adrese X, uzavřenou s M. G. na období od 19. 12. 2019 do 19. 12. 2022 a potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků ke dni 17. 12. 2019.
26. V doplnění odvolání žalobce namítl nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na území ČR pobývá více než 10 let, což ministerstvo zcela bagatelizuje. Ministerstvo se mělo dotázat žalobce na skutečnosti, z nichž by zjistilo dopad do jeho rodinného a soukromého života. Pokud by tak učinilo, zjistilo by, že žalobce dlouhodobě žije ve společné nemovitosti se svou sestrou. Namítl také, že výzva k doložení dokladu o ubytování byla zmatečná, neboť dříve doložená nájemní smlouva byla účinná do 23. 12. 2019, neexistovala tedy nutnost vyzývat jej k doložení tohoto dokladu. K tomuto podání žalobce připojil doklad o zdravotním pojištění na období od 28. 4. 2018 do 27. 5. 2020.
27. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná odvolání zamítla. Uvedla, že ze správního spisu je zřejmé, že žalobce nereagoval na výzvu ministerstva ze dne 31. 5. 2019 k doložení aktuálních podkladů. V řízení zahajovaném k žádosti je na účastníku řízení, aby doložil podklady nutné pro vyhovění. Žalobce však součinnost neposkytl. Žalovaná nepřisvědčila ani námitce, že žádost byla „připravena ke schválení“, neboť žalobce nedoložil všechny podklady, z nichž by bylo možné spočítat výši jeho úhrnného měsíčního příjmu. Je pravdou, že žádost byla podána již dne 3. 8. 2015 a bylo o ní rozhodnuto až dne 12. 11. 2019, řízení však bylo přerušeno až do 5. 3. 2018. Ministerstvo nepochybilo výzvou k doložení aktuálních podkladů. K dokladům doloženým v rámci odvolacího řízení žalovaná uvedla, že ani ony neprokazují úhrnný měsíční příjem žalobce (žalobce doložil platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za rok 2018, ale přehled předpisů a plateb pojistného na sociální zabezpečení doložil za rok 2019, tedy za jiné zdaňovací období). Výzva k doložení aktuální nájemní smlouvy nebyla zmatečná, neboť datum ukončení dříve doložené smlouvy nebylo možné jednoznačně identifikovat z důvodu přeškrtnutí jedné číslice.
28. Podle žalované se ministerstvo dostatečně vypořádalo i s posouzením přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Přítomnost žalobcovy sestry na území ČR nebyla ministerstvu známa, neboť taková informace není evidována v cizineckém informačním

systemu. Avšak ani tato skutečnost nemůže sama o sobě zakládat nepřiměřenost napadeného rozhodnutí. K možnosti provést reálnou úvahu o přiměřenosti dopadů rozhodnutí je nutná aktivita samotného účastníka řízení, který by měl sdělit všechny významné aspekty svého pobytu na území. Žalobce však byl v průběhu řízení v tomto směru neaktivní. Žalovaná proto neshledala žádné skutečnosti, které by svědčily pro závěr, že dopady rozhodnutí by byly pro žalobce nepřiměřené. V důsledku zamítnutí žádosti není žalobci znemožněno v budoucnu pobývat na území ČR.

Posouzení žalobních bodů

29. Sporné otázky lze rozdělit do dvou okruhů – otázka, zda žalobce doložil všechny potřebné a aktuální podklady pro posouzení splnění podmínek pro prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, a otázka přiměřenosti dopadů zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobce. V případě obou těchto okruhů žalobce namítá nepřezkoumatelnost i nezákonnost.
30. V případě prvního okruhu námitek žalobce především tvrdí, že odůvodnění napadené rozhodnutí je pouze formalistické a omezuje se na to, zda byly doloženy jednotlivé očekávané položky, aniž by hlavním cílem správního orgánu bylo zjištění dostatečné příjmové soběstačnosti žalobce. Je přitom přesvědčen, že naplnění zákonných podmínek prokázal. Těmito námitkám soud nepřisvědčil.
31. Soud předně neshledal rozhodnutí ministerstva ani žalované z namítaného důvodu nepřezkoumatelnými. Oba správní orgány vysvětlily, že důvodem zamítnutí žádosti byla nesoučinnost žalobce, který k žádosti ministerstva nepředložil doklady, na základě nichž by bylo možné učinit závěr o finanční soběstačnosti žalobce, tedy naplnění podmínky stanovené § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí v části týkající se důvodu zamítnutí žádosti splňují požadavky standardně kladené na přezkoumatelnost správních rozhodnutí, umožňují žalobci s ním věcně polemizovat a soudu přezkoumat jeho zákonnost a správnost. Nesouhlas žalobce s věcným posouzením nelze zaměňovat za nepřezkoumatelnost.
32. Žalobce požádal dne 3. 8. 2015 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako OSVČ. Řízení však bylo ještě týž den přerušeno, neboť již dne 15. 7. 2015 ministerstvo rozhodlo o zrušení platnosti povolení k pobytu, o jehož prodloužení žalobce žádal. V dané věci probíhalo odvolací řízení, proto ministerstvo přerušilo řízení o žádosti žalobce do pravomocného rozhodnutí ve věci zrušení žalobcova pobytu. Žalovaná dne 1. 3. 2018 zrušila rozhodnutí ze dne 15. 7. 2015 a řízení o zrušení platnosti žalobcova povolení zastavila, neboť platnost předmětného povolení skončila ke dni 19. 8. 2015 uplynutím doby, proto odpadl důvod vedení dalšího řízení.
33. Řízení o žádosti o prodloužení pobytového oprávnění se tak znovu „rozběhlo“ a ministerstvo žalobce vyzvalo dne 31. 5. 2019 k doložení aktuálních podkladů (viz výše bod 21), neboť doklady které žalobce doložil k žádosti nebo později v průběhu doby, kdy bylo řízení přerušeno, již pozbyly aktuálnosti.
34. Tímto krokem ministerstvo nepochybovalo, neboť pro posouzení splnění podmínek žádosti je rozhodný právní a skutkový stav v době vydání správního rozhodnutí. Byť tato zásada není ve správním řádu výslovně stanovena, vyplývá z něj implicitně, především s přihlédnutím k § 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4, a byla opakovaně potvrzena judikaturou [viz např. rozsudky NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79, nebo ze dne

18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31 (dále jen „rozsudek NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31“).

35. Soud si je vědom toho, že lpění na dodržení této zásady může v některých případech vést k nespravedlivému výsledku pro účastníka řízení zapříčiněnému postupem správních orgánů. Z tohoto důvodu však nelze danou zásadu prolomit (viz rozsudek NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31). V citovaném rozsudku NSS s odkazem na svou přechozí judikaturu zdůraznil, že aplikace principu, podle něhož by správní orgán rozhodoval ke dni marného uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, může být sice v některých případech pro účastníka řízení příznivější, v některých případech naopak může účastníka řízení znevýhodňovat. Dodržování této zásady tak v zásadě nelze považovat za „přepjatý formalismus“, ale za interpretaci příslušných procesních předpisů podle ustálené judikatury a v souladu se zavedenou správní praxí. Dodal, že takový postup je obecně v zájmu právní jistoty účastníků řízení, byť v konkrétním případě nemusí být ku prospěchu účastníka řízení.
36. Za zjevně neudržitelný z důvodu příkrého rozporu s ústavním principem právní jistoty a předvídatelnosti práva NSS označil postup, kdy by správní orgány případ od případu rozhodovaly někdy podle stavu ke dni vydání rozhodnutí, někdy podle stavu ke dni uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, či případně podle stavu k jinému datu, vždy však podle stavu, jenž je příznivý pro věc žadatele. Připuštění možnosti, aby správní orgány rozhodovaly nejednotně podle prospěchu žadatele, by představovalo zásah do zásad právní jistoty a předvídatelnosti rozhodování (jak byly definovány Ústavním soudem např. v nálezech ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01, ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. III. ÚS 3221/11, či ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. IV. ÚS 253/03) a bylo v rozporu i s účelem samotného zákona o pobytu cizinců.
37. V rozsudku NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31 tento soud také podotkl, že podobně nespravedlivé případy mohou nastat i tehdy, kdy správní orgán vydá nezákonné rozhodnutí, které nadřízený orgán k odvolání zruší, přičemž tento postup se může i několikrát opakovat. I tato situace může způsobit, že žadatel bez svého přičinění přestane plynutím času splňovat zákonné požadavky pro vyhovění jeho žádosti. Ani za této situace však není podle NSS vhodné prolamovat zásadu rozhodování správního orgánu I. stupně podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí.
38. Obdobně v rozsudku ze dne 16. 8. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-38, NSS nepřisvědčil argumentu stěžovatele, že správní orgán měl rozhodnout podle stavu, který zde byl v poslední den lhůty, ve které mu zákon ukládal vydat rozhodnutí, neboť kdyby býval správní orgán v zákonné lhůtě rozhodl (tj. nejpozději dne 6. 8. 2012), nikoli až po třech letech, býval by mu jeho dlouhodobý pobyt prodloužil, protože manželství stěžovatele bylo rozvedeno teprve dne 10. 4. 2014. Ani v tomto případě nebylo podle NSS možné prolomit zásadu rozhodování podle stavu ke dni vydání rozhodnutí.
39. Odkázat lze také na rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33 (dále jen „rozsudek č. j. 10 Azs 374/2019-33“). V této věci stěžovatelka podala žádost o vydání zaměstnanecké karty dne 30. 11. 2015, o žádosti bylo opakovaně rozhodováno a žalovaná vydala napadené rozhodnutí až dne 27. 3. 2019. Stěžovatelka argumentovala tím, že v důsledku postupu správních orgánů musela opakovaně překládat aktuální podklady k rozhodnutí o její žádosti, přestože je doložila již k samotné žádosti. Domnívala se proto, že nesplnila podmínky pro prodloužení platnosti zaměstnanecké karty pouze v důsledku postupu správních orgánů, které nerozhodovaly v zákonných lhůtách. NSS této

argumentaci nepřisvědčil a konstatoval, že i za této situace správní orgány nepochybily, pokud rozhodovaly na základě skutkového a právního stavu v době jejich rozhodování. Dodal, že byť je překračování lhůt k vydání pobytového oprávnění nežádoucí, nelze z tohoto důvodu prolomit obecnou zásadu okamžiku posuzování žádosti ke dni vydání rozhodnutí.

40. V nyní posuzované věci je proto třeba trvat na tom, že žalobce byl povinen splnit všechny zákonné požadavky ke dni vydání rozhodnutí o jeho žádosti v prvním stupni. Ustálená judikatura NSS se přitom vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (viz např. rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36).
41. Žalobce na výzvu ze dne 31. 5. 2019 nijak nereagoval. Následně jej ministerstvo vyzvalo k seznámení se s podklady, přičemž této možnosti využil dne 19. 8. 2019 jeho zástupce a uvedl, že se vyjádří do 10 dnů. Namísto avizovaného vyjádření však zástupce dne 9. 9. 2019 zaslal ministerstvu informaci o ukončení zastupování žalobce. Žalobce sám nijak ministerstvo nekontaktoval, podklady nepředložil, ani např. nepožádal o prodloužení lhůty k jejich předložení z důvodu, že by lhůta 30 dnů byla pro něj nepřiměřená. Nadto, fakticky byla lhůta delší, neboť od výzvy ze dne 31. 5. 2019 do vydání rozhodnutí dne 12. 11. 2019 uběhlo více než pět měsíců.
42. Nedoložení požadovaných podkladů znemožňovalo posouzení splnění podmínek pro prodloužení pobytu. Nedoložení zákonných náležitostí uvedených v § 46 odst. 7 zákona o pobytu cizinců (konkrétně dokladu prokazujícího, že úhrnný měsíční příjem cizince splňuje zákonné požadavky, potvrzení příslušného finančního úřadu o tom, že nemá vymahatelné nedoplatky, a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o tom, že nemá splatné nedoplatky na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále) je přitom podstatnou vadou žádosti, pro kterou lze podle judikatury NSS řízení o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu zastavit podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 76/2015-24). Ministerstvo postupovalo vůči žalobci vstřícněji a jeho žádost projednalo věcně.
43. Žalobce k žádosti i následně dokládal podklady na podporu této žádosti (viz výše body 17 a 19), řízení však bylo z důvodu souvisejícího řízení o zrušení povolení žalobcova pobytového oprávnění v tu dobu přerušeno, o jeho žádosti tedy nemohlo být po dobu přerušného řízení rozhodnuto. Soud nepřehlédl, že překážka v pokračování řízení odpadla již v březnu 2018 pravomocným skončením souvisejícího řízení, ale ministerstvo vyzvalo žalobce k doložení aktuálních podkladů až dne 31. 5. 2019, tedy podstatně překročilo lhůtu pro vydání rozhodnutí (viz § 169t zákona o pobytu cizinců). Nicméně, ani tato skutečnost nemůže překlenout zákonný požadavek na doložení podkladů pro posouzení žádosti, které jsou aktuální ke dni vydání rozhodnutí.
44. Ve shodě s názorem vyjádřeným ve shora zmíněném rozsudku NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31, krajský soud zcela jistě neaprobuje takovou praxi správních orgánů, kdy by v řízení záměrně vyčkávaly určitého časového okamžiku, ke kterému budou moci vydat zamítavé rozhodnutí. Správní orgány by měly dodržovat lhůty k vydání rozhodnutí a překračovat

tyto lhůty jen v nezbytně nutných případech. Zákonné lhůty k vydání rozhodnutí jsou ale pouze lhůtami pořádkovými, jejichž překročení nemá vliv na zákonnost správního rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 374/2019-33 nebo č. j. 1 Azs 397/2017-31 a judikaturu v nich citovanou). Překročení lhůt pro vydání rozhodnutí nemůže být ani důvodem pro vyhovění žádosti, brání-li kladnému rozhodnutí nedoložení zákonných náležitostí ze strany žadatele.

45. Jako obranu proti průtahům v řízení zákon stanovuje možnost využití institutu opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, případně následně žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. Žalobce této možnosti nevyužil.
46. Procesní pasivitu žadatele v řízení o žádosti v prvním stupni lze napravit v odvolacím řízení pouze výjimečně – za podmínek § 82 odst. 4 správního řádu, podle kterého platí, že k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Uplatní se tedy zásada koncentrace.
47. Je pravdou, že v určitých typech řízení je zásada koncentrace prolomena zásadami uvedenými zejména v § 2 a § 3 správního řádu. Typicky se jedná o řízení o přestupcích a správních deliktech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS, a ze dne 27. 11. 2012, č. j. 1 As 136/2012-23, č. 2786/2013 Sb. NSS, bod 14). Koncentrační zásada se neuplatní obecně též v řízeních, v nichž má být z moci úřední uložena povinnost (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48, č. 2412/2011 Sb. NSS).
48. Výjimka z uplatnění zásady koncentrace řízení se ovšem v nynějším případě nemůže uplatnit. Řízení bylo vedeno o žádosti žalobce, nebylo tedy zahajováno z moci úřední. Nebylo rozhodováno o uložení povinnosti ani o otázce správního trestání. V řízeních o žádosti je naopak zásada koncentrace řízení zcela namístě.
49. Jak plyne z konstantní judikatury, je především na žadateli, aby shromáždil a předložil správnímu orgánu I. stupně potřebné podklady pro rozhodnutí. Jestliže tak neučiní, nelze tento nedostatek zhojit cestou uvedení nových tvrzení a důkazů v rámci odvolání (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, či ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60). K uplatňování této zásady běžně dochází též v pobytových věcech cizinců a nepřipouštějí se zde žádné odchylky (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016-48, a rozsudky NSS ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018-57, nebo ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, bod 12, anebo ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, bod 25).
50. Ze skutkových okolností věci nevyplývá, že by žalobce z objektivních důvodů nemohl doložit doklady podle § 46 odst. 7 zákona o pobytu cizinců již v řízení před ministerstvem. Ostatně nic takového ani netvrdil, s výjimkou tvrzení v odvolání, že doklad o ubytování nemohl doložit, protože mu ubytovatel nevystavil potvrzení. Tento argument ovšem nesvědčí o objektivní příčině, kterou by nemohl žalobce ovlivnit, případně, kvůli níž by mohl požádat ministerstvo o prodloužení lhůty, než mu ubytovatel potvrzení vystaví. Žalobce ministerstvo nijak nekontaktoval a neupozornil na případné problémy s obstaráváním potřebných podkladů. Žalobce se proto mylí, tvrdí-li, že jeho prodlení s doložením podkladů v řízení prvního stupně bylo zhojeno dodáním příslušných dokumentů v odvolacím řízení a že měla žalovaná v případě pochybností vrátit věc ministerstvu k novému projednání.

51. K prvnímu okruhu námitek žalobce navrhl provedení důkazu přehledem předpisů a plateb pojistného ke dni 9. 12. 2019 a dokladem o ubytování - nájemní smlouvou na nájem bytu uzavřenou s M. G. od 19. 12. 2019. Soud tyto dokumenty jako důkazy při jednání neprovedl, neboť jsou již založeny ve správním spisu žalované, jímž se důkaz ve smyslu § 52 s. ř. s. neprovádí (viz rozsudky NSS ze dne 30. 5. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016-77, bod 40, ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 68/2011-75, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 -117). Soud neprovedl ani důkaz kupní smlouvou k bytu M. G., neboť jej považuje pro posouzení věci za irelevantní.
52. V druhém okruhu námitek žalobce namítal nedostatečné a nesprávné posouzení dopadů rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života, života jeho sestry a jejich nezletilých dětí. Ani těmto námitkám soud nepřisvědčil.
53. Předně soud konstatuje, že neshledal napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná ani v části posouzení přiměřenosti dopadů ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Rozsah odůvodnění správních orgánů vycházel z údajů, které žalobce sdělil. Byť ministerstvo přehlédlo, že žalobce zmínil přítomnost sestry M. G. na území ČR již v žádosti, soud souhlasí se žalovanou, že pobyt zletilého sourozence sám o sobě není skutečností, která by mohla způsobit nepřiměřenost dopadů do rodinného života žadatele. Žalobce v průběhu celého řízení v prvním stupni nijak blíže nevysvětlil povahu vazeb ke své sestře, netvrdil jakoukoliv její závislost na jeho pomoci a nevyužil ani možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, v němž mohl relevantní aspekty svého rodinného a soukromého života popsat. S ohledem na absenci jakýchkoli bližších tvrzení ohledně rodinných vazeb nelze ministerstvu vytýkat, že tuto otázku podrobněji neprošetřovalo a že odůvodnění přiměřenosti dopadů bylo relativně stručné (srov. rozsudek ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 228/2017-24, bod 21, ve kterém NSS konstatoval, že prosté tvrzení o tom, že se na území nachází otec stěžovatele, nezaložilo povinnost žalované podrobně zkoumat případný zásah do rodinného života).
54. V odvolání žalobce namítl nepřiměřenost dopadů do jeho rodinného života, ale učinil tak jen v obecné rovině. Pouze stručně zmínil, že na území pobývá jeho sestra, s níž aktuálně bydlí ve společné nemovitosti. Jak již soud uvedl výše, tato skutečnost sama o sobě nemůže způsobit nepřiměřenost dopadů nevyhovění žádosti o prodloužení pobytového oprávnění. Nájemní smlouva, kterou žalobce doložil na podporu tohoto tvrzení, byla účinná až od 19. 12. 2019 (tedy až krátce před vydáním napadeného rozhodnutí dne 27. 2. 2020), přičemž předchozí doklady o ubytování byly vystaveny jinými ubytovateli na jiných adresách (viz výše bod 19). Z ničeho tak neplynula nyní tvrzená dlouhodobost soužití žalobce s jeho sestrou a jejími dětmi, ani nyní tvrzená finanční závislost sestry na žalobci či emoční podpora v podobě role *de facto* otce ze strany žalobce vůči sestřiným dětem. Tato tvrzení žalobce poprvé uplatnil až v žalobě, správním orgánům proto nelze vytýkat, že se k nim nevyjádřily a nezahrnuly je do posouzení dopadů přiměřenosti napadeného rozhodnutí.
55. Obdobně nemohou být rozhodnutí nepřezkoumatelná pro neposouzení dopadů na rodinný život sestřiných dětí a nezohlednění nejlepšího zájmu dětí, neboť žalobce se ve správním řízení vůbec o jejich existenci nezmiňoval ani nepopsal vzájemné vazby mezi ním a těmito dětmi.
56. Z týchž důvodů není opodstatněná ani námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Bylo totiž na žalobci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, resp. nabídl důkazy o tom, že v jeho případě bude mít neprodloužení pobytového oprávnění nepřiměřený dopad do jeho

rodinného a soukromého života. Je totiž iluzorní představa, že by správní orgány objektivně mohly z moci úřední samy bez součinnosti účastníka řízení zjistit veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018- 34). Žalobce měl přitom v řízení dostatečnou příležitost sdělit podstatné okolnosti, této možnosti však nevyužil. Správním orgánům nelze ani vytýkat, že neprovedly důkaz účastnickým výsledkem žalobce. V řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zákon správnímu orgánu provést obligatorně výsledk účastníka řízení neukládá. V tomto typu řízení bývá zpravidla dostatečné písemné sdělení relevantních okolností vztahujících se k rodinnému a soukromému životu cizince (a to tím spíše, pokud je již v řízení před správními orgány zastoupen advokátem). Účastnický výsledk bude nutno zpravidla provést k návrhu účastníka, a pokud to současně bude nutné za účelem odstranění rozporů ve skutkových zjištěních. Žádná z těchto situací však v nynějším řízení nenastala – žalobce svůj výsledk nenavrl a o zjištěných skutkových okolnostech týkajících se jeho rodinného a soukromého života nepanoval v té době spor.

57. Žalobce také správním orgánům nedůvodně vytýká, že v rámci posouzení zásahu do jeho soukromého života nezohlednily délku jeho pobytu na území. Délka předchozího legálního pobytu nečiní sama o sobě nevyhovění žádosti o prodloužení pobytu nepřiměřeným, a tedy nepřipustným (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2019, č. j. 1 Azs 246/2019-31, který se sice vztahoval ke správnímu vyhoštění, tím spíše se však uplatní v případě neprodloužení pobytu, které není spojeno se zákazem pobytu na území ČR do budoucna). Stejně tak ani tvrzená velmi pokročilá znalost českého jazyka, absence záznamu v trestním rejstříku nebo řádné placení daní a plnění povinných odvodů nebrání závěru o přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Tyto skutečnosti samy o sobě (bez splnění dalších zákonných náležitostí) nejsou dostatečné pro vyhovění žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.
58. Ve vztahu k námitkám týkajícím se žalobcova rodinného a soukromého života poprvé uplatněným až v žalobě soud předně připomíná, že správní soudy v řízení o žalobě proti rozhodnutí v zásadě vycházejí ze skutkového a právního stavu v okamžiku vydání správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Řízení před krajským soudem není pokračováním správního řízení, ale soud pouze přezkoumává, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s právními předpisy a zda správní orgán správně a dostatečně zjistil skutkové okolnosti relevantní pro rozhodnutí. Skutečnost, že se v posuzované věci jedná o správní řízení o žádosti, v němž se uplatní koncentrační zásada, jak byla popsána výše, má vliv také na možnost žalobce uvádět v řízení před soudem nová skutková tvrzení.
59. Obecně se ve správním řízení soudním uplatňuje princip plné jurisdikce, který NSS definoval v rozsudku ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, č. 1275/2007 Sb. NSS, tak, že „soud při svém rozhodování nesmí být omezen ve skutkových otázkách jen tím, co zde nalezl správní orgán, a to ani co do rozsahu provedených důkazů, ani jejich obsahu a hodnocení ze známých hledisek závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Soud tedy zcela samostatně a nezávisle hodnotí správnost a úplnost skutkových zjištění učiněných správním orgánem a zjistí-li přitom skutkové či (procesně) právní deficity, může reagovat jednak tím, že uloží správnímu orgánu jejich odstranění, nabrazení či doplnění nebo tak učiní sám. Tato činnost soudu je nezbytným předpokladem pro bezvadný právní přezkum napadeného rozhodnutí, neboť jen správně a úplně zjištěný skutkový stav v řízení bez procesních vad může být podkladem pro právní posouzení věci. Není však cílem soudního přezkumu ve správním soudnictví nabízet činnost správního orgánu. Východiskem přístupu soudu pro rozhodnutí, zda a do jaké míry případně

dokazování provádět, bude posouzení důvodnosti podané žaloby z hlediska uplatněných žalobních námitek. Soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako „odvolací řízení“ v plné apelaci, proto také důkazní aktivita soudu bude vždy činností doplňkovou, nikoliv dominantní.“ S tímto chápáním zásady plné jurisdikce se ztotožnil i rozšířený senát NSS (bod 42) v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71.

60. Rozšířený senát ve vztahu k principu plné jurisdikce co do právní argumentace uvedl, že *„žalobce je oprávněn uplatnit v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné, bez ohledu na skutečnost, že některé z nich neuplatnil v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl“*. Žalobce tedy může bez omezení namítat nesprávné právní posouzení věci, k němuž žalovaný svým postupem dospěl, zajisté však *„nemůže účinně zpochybňovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu a vytykat mu jako procesní vadu, že se nevypořádal se skutečnostmi či právními námitkami, které ve správním řízení neuvedl nebo které uplatnil opožděně“* (usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007-62, č. 1742/2009 Sb. NSS, shodně usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 As 24/2015-71, bod 38).
61. Otázka možnosti namítat nová skutková tvrzení je však komplikovanější a je modifikována specifiky jednotlivých typů správních řízení, zvláště v případech, nese-li v řízení před správními orgány žalobce důkazní břemeno (typicky v daňovém řízení) nebo je-li správní řízení ovládáno koncentrační zásadou, jako je tomu v nyní posuzované věci. Zákonný příkaz ke koncentraci správního řízení v prvním stupni podle § 82 odst. 4 správního řádu by se neměl obcházet neomezenou možností žalobce vnášet takovéto nové skutečnosti a jim odpovídající důkazy teprve v řízení před správním soudem. Tam, kde platí koncentrace podle § 82 odst. 4 správního řádu, by soud neměl provést takové důkazy, které nelze uplatnit v odvolání (např. protože je mohl žalobce uplatnit již v řízení v prvním stupni). V soudním řízení může žalobce doplnit jen takové důkazy, které nemohl bez vlastní viny uplatnit ani v prvostupňovém, ani v odvolacím řízení (srov. Kühn, Z. a kol. *Soudní řád správní, Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, komentář k § 77).
62. Soud se proto nemohl podrobněji zabývat nově vznesenou argumentací ohledně rodinných vazeb žalobce. Navíc, žalobce formuloval své námitky převážně tak, že nyní tvrzené skutečnosti měly zohlednit již správní orgány. K tomu jim však žalobce nedal příležitost, neboť odpovídající tvrzení do správního řízení nevnesl. Zároveň žalobce nijak nevysvětlil, proč tyto skutečnosti nesdělil již ve správním řízení, které by mělo být těžištěm dokazování. Z tohoto důvodu soud neprovedl důkaz prohlášením žalobcovy sestry M. G. ani cizojazyčnými dokumenty, které mají být podle žalobních tvrzení úmrtními listy žalobcových rodičů. Nájemní smlouva, kterou žalobce dokládal mimo jiné soužití se svou sestrou, je již založena ve správním spise, kterým se (jak již soud výše uvedl) důkaz neprovádí.
63. Pro úplnost soud doplňuje, že změny skutkového stavu, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, nemohou mít vliv na jeho zákonnost a (až na určité výjimky vyplývající především z unijního, mezinárodního či ústavního práva) nemohou být důvodem pro jeho zrušení. Žalobce ovšem neargumentuje změnou skutkového stavu po vydání napadeného rozhodnutí, soud proto neshledal důvod zabývat se otázkou, zda by snad přednostní aplikace čl. 8 Úmluvy měla v tomto řízení prolomit pravidlo podle § 75 odst. 1 s. ř. s.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

64. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
65. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. března 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.

předsedkyně senátu